Bildiri No: **SB-010** **Doi:** 10.5606/phhb.dergisi.suppl2026.010

Parkinson Ses ve Konuşma Handikap Endeksi'nin (PaSKE) Geliştirilmesi, Geçerlik ve Güvenirliğinin Araştırılması

Elif Tunç Songur[1], Fatma Esen Aydınlı[2], Önal İncebay[2], Özlem Yaşar[3], Aydan Dumbak[2], Ezgi Yetim Arsava[4], Gül Yalçın Çakmaklı[4]

[1]*Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara*
[2]*Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Ankara*
[3]*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü, Samsun*
[4]*Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji Bölümü, Ankara*

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı, Parkinson hastalığı olan bireylerde ses ve konuşma problemlerinin fiziksel, işlevsel ve duygusal etkilerini değerlendirmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmektir.

Yöntem: Çalışma, keşfedici sıralı karma yöntem yaklaşımı kullanılarak iki aşamada yürütülmüştür. İlk aşamada, ses ve konuşma şikâyetleri bulunan 11 Parkinson hastası birey ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veriler analiz edilerek ölçek maddelerinin oluşturulması amacıyla kodlar, kategoriler ve temalar (fiziksel, işlevsel, duygusal) belirlenmiştir. İkinci aşamada ölçeğin geçerliği (kapsam, yapı, ölçüt ve bilinen grup geçerliği) ve güvenirliği (test–tekrar test, iç tutarlılık) değerlendirilmiştir. Uzman görüşü sonucunda oluşturulan 55 maddelik ön ölçek, 77 Parkinson hastası birey ve yaş ve cinsiyet açısından eşleştirilmiş 113 sağlıklı kontrol grubuna uygulanmıştır.

Bulgular: Faktör analizi yapı geçerliğini ortaya koymuş ve nihai ölçek 19 maddeden oluşan iki faktörlü bir yapı (Fiziksel-İşlevsel ve Sosyal-Duygusal) şeklinde düzenlenmiştir. Bilinen grup geçerliği analizinde çalışma ve kontrol grupları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ölçüt geçerliği, Ses Handikap Endeksi ile pozitif yönde ve İletişimsel Etkililik Ölçeği ile güçlü negatif yönde korelasyon göstermiştir. Güvenirlik analizinde Cronbach alfa katsayısı 0,971 olarak bulunmuştur.

Sonuç: Bulgular, Parkinson Ses ve Konuşma Handikap Endeksi'nin (PaSKE) Parkinson hastalarında ses ve konuşma problemlerinin etkisini değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir. Bu aracın, ses ve konuşma problemlerinin günlük yaşam üzerindeki etkisini değerlendirmek ve müdahale yöntemlerinin etkililiğini incelemek amacıyla hem klinik hem de araştırma süreçlerinde kullanılması önerilmektedir.